

TÄBY KOMMUN
TEKNISKA KONTORET

ABVA

Allmänna bestämmelser för användande av Täby kommuns allmänna vatten- och avlopps- anläggning

samt

Information till fastighetsägare

Antagna av kommunfullmäktige den 24 november 2008 att gälla fr.o.m.
1 januari 2009.

Dessa bestämmelser ersätter tidigare allmänna bestämmelser 2004-11-18.

Postadress:
Täby kommun
183 80 TÄBY

Besöksadress:
Stationsvägen 13
Roslags-Näsby

Växel: 08-55 55 90 00
Fax: 08-55 55 92 01

E-post: tabykommun@taby.se
Webb: www.taby.se

Innehållsförteckning

ABVA	3
Inledning	3
Inkoppling till den allmänna anläggningen	3
Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen	3
Användning av den allmänna avloppsanläggningen.....	4
Bestämmelse rörande installation av pumpenhet som ingår i Tryckavlopps- system med klena dimensioner (LTA-anläggning).....	5
 Information till fastighetsägare om Täby kommuns	
allmänna vatten- och avloppstjänster	7
Inledning.....	7
VA-ordlista och definitioner	7
Förbindelsepunkters lägen	10
Anslutning till den allmänna VA-anläggningen.....	10
Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen	11
Användning av den allmänna avloppsanläggningen.....	13
Avgifter	14
Övrigt.....	15

ABVA

För definitioner se Information till fastighetsägare

Inledning

1. För fastighetsägares användning av den allmänna VA-anläggningen i Täby kommun gäller vad som föreskrivs i lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412) och annan författning samt vad som nedan föreskrivs.

Vad som enligt dessa bestämmelser gäller för fastighetsägaren gäller även för den som innehar fast egendom med tomträtt, ständig besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande.

Har huvudmannen träffat avtal med annan än fastighetsägare om användning av anläggningen, gäller för denne jämlikt 5 § lagen om allmänna vattentjänster vad som i lagen och dessa allmänna bestämmelser föreskrivs om fastighetsägare.

Med fastighet kan enligt 4 § lagen om allmänna vattentjänster i vissa fall även förstås byggnad eller annan anläggning, som ej tillhör ägaren till marken.

Fastighetsägare är skyldig att följa ändring i och tillägg till dessa allmänna bestämmelser.

2. Huvudman för den allmänna VA-anläggningen är Täby kommun. Förvaltning av denna handhas under Stadsbyggnadsnämnden av Tekniska kontoret.

Inkoppling till den allmänna anläggningen

3. Fastighetsägare som vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen ska göra skriftlig anmälan till huvudmannen.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

4. Huvudmannen levererar vatten till fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna dricksvattenanläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för användandet.

Huvudmannens leveransskyldighet avser endast vatten av dricksvattenkvalitet för normal hushållsanvändning. Huvudmannen garanterar inte att visst vattentryck eller viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Vatten som levereras genom allmän VA-anläggning får utnyttjas för värmeutvinning endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen har medgett detta.

5. Huvudmannen har rätt att begränsa eller avbryta vattenleveransen när denne finner det nödvändigt för att förebygga person- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan sådan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägare skyldig att reducera sin vattenförbrukning enligt huvudmannens anvisningar.

- Vid planlagt leveransavbrott lämnar huvudmannen på lämpligt sätt meddelande om detta.
6. Ska vattenförbrukning hos fastighetsägare fastställas genom mätning tillhandahålls vattenmätare av huvudmannen och förblir huvudmannens egendom. Huvudmannen bestämmer antalet mätare och vilket slag av mätare som ska användas. Fastighetsägaren ska bekosta erforderliga anordningar för uppsättning av mätare och sammankoppling med installationen i övrigt.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och frångkoppla mätaren.

Användning av den allmänna avloppsanläggningen

7. Huvudmannen tar emot avloppsvatten från fastighet, vars ägare har rätt att använda den allmänna avloppsanläggningen och som iakttar gällande bestämmelser för användandet, om behovet av avledning inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars beskaffenhet i ej oväsentlig mån avviker från hushållspillvattens, inte heller dagvatten som i ej oväsentlig mån avviker från normalt regnvattens kvalitet eller negativt kan påverka mottagande recipient.

Fastighetsägare skall medverka till att grundvattenbalansen i området bibehålls och omhändertar dagvatten lokalt (LOD) så mycket som möjligt.

8. Vatten som utnyttjats för värmeutvinning får avledas till den allmänna avloppsanläggningen endast om huvudmannen, efter ansökan, skriftligen har medgett det.
9. Fastighetsägare får inte tillföra den allmänna avloppsanläggningen lösningsmedel, avfettningsmedel, färger, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga vätskor och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, vidhäftning, gasbildning eller explosion.

Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45°C får inte tillföras i förbindelsepunkten.

Oavsiktligt utsläpp av sådant slag som anges i första och andra styckena ska ofördröjligen anmälas till huvudmannen.

Fastighetsägare får inte tillföra den allmänna avloppsanläggningen spillvatten från köksavfallskvarn.

Vid livsmedelhantering: se kommunens råd och anvisningar angående fettavskiljare.

10. Värmeuttag från avloppsvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet. Värmeuttag enligt ovan får endast ske om huvudmannen, efter ansökan, skriftligen har medgett detta.
11. Huvudmannen har rätt att tillfälligt begränsa fastighetsägares möjlighet att använda avloppsanläggningen när huvudmannen finner det nödvändigt för att förebygga person- eller egendomsskada samt för reparation, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

12. Spillvatten får inte tillföras allmän ledning som är avsedd att uteslutande avleda dag- och dränvatten. (Med spillvatten likställs i denna punkt allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer ska avledas till spillvattenledning.)

Dag- och dränvatten får inte tillföras allmän ledning som inte är avsedd för sådant ändamål, om inte huvudmannen av särskilda skäl skriftligen medgivit undantag.

Avleds dag- och dränvatten från fastighet till spillvattenförande ledning får fortsatt tillförsel av sådant vatten inte ske, sedan särskild förbindelsepunkt för ändamålet upprättats och fastighetsägaren underrättats om detta, eller om huvudmannen vidtagit åtgärder för avledande av dagvatten utan att förbindelsepunkt för dagvatten upprättats, när huvudmannen meddelat fastighetsägaren att sådana åtgärder har vidtagits. Huvudmannen bestämmer tidrymd inom vilken tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd med att avbryta tillförseln kan medges av huvudmannen om särskilda skäl föreligger.

Har särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten inte upprättats, kan huvudmannen ändå förbjuda fortsatt tillförsel av dag- och dränvatten till spillvattenförande ledning trots att sådan tillförsel dittills varit tillåten. Förutsättningar för detta är dels att avledning kan ske ändamålsenligt på annat sätt, dels att huvudmannen i skälig omfattning ersätter fastighetsägaren dennes kostnader för erforderlig omläggning. Finns ej skriftligt tillåten tillförsel av sådant vatten till spillvattenförande ledning betalas ingen ersättning ut. Dag- och dränvatten från fastighet, som nykopplas till den allmänna anläggningen, får inte tillföras annan ledning än den huvudmannen bestämmer.

13. Huvudmannen kan i enskilda fall skriftligen medge utsläpp i den allmänna avloppsanläggningen av avloppsvatten som i ej oväsentlig mån har annan sammansättning än spillvatten från bostäder (hushållspillvatten) vad gäller arten eller halten av ingående ämnen. Huvudmannen bestämmer därvid villkoren för utsläpp av såväl spill- som dagvatten.
14. Fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter fastighet till annat än bostadsändamål ska utan dröjsmål informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos avloppsvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar och analyser som huvudmannen finner vara nödvändiga för kontroll av avloppsvattnet. Huvudmannen har rätt att fordra att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på avloppsvattnets beskaffenhet och att fastighetsägaren företar kontroll av vattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen bestämmer hur journalföring och provtagningar ska göras.

Bestämmelse rörande installation av pumpenhet som ingår i tryckavloppssystem med klena dimensioner (LTA-anläggning)

15. För krav på utsläpp av avloppsvatten, som inte är att betrakta som vanligt hushållsvatten, från industrier och andra yrkesmässiga verksamheter, gäller bestämmelser och gränsvärden enligt Käppalaförbundets vid varje tidpunkt gällande "Råd och regler för utsläpp av avloppsvatten från yrkesmässig verksamhet".

16. I de fall den allmänna spillvattenledningen utförs med LTA-system (Lätt Tryck Avloppssystem) skall fastighetens spillvatten pumpas i en LTA-station till förbindelsepunkten och vidare in i den allmänna ledningen.

Fastighetsägaren äger och är ansvarig för samtliga ledningar fram till förbindelsepunkten medan huvudmannen äger LTA-stationen. Fastighetsägaren har även tillsynsansvar på LTA-stationen och ansvarar för elförsörjningen.

Vid anslutning till allmänt tryckavloppssystem tillhandahåller huvudmannen LTA-station som förblir dennes egendom. Huvudmannen bestämmer antalet pumpar och vilket slag av pumpstation som ska användas samt svarar för installationen av pump. Fastighetsägaren ansvarar för elinstallationen fram till kopplingsplint i LTA-stationen. Fastighetsägaren bekostar erforderliga anordningar (schaktning och anläggning av LTA-station) för att sammankoppla enheten med installationen i övrigt.

LTA-stationens plats ska bestämmas av huvudmannen, som äger rätt till kostnadsfri upplåtelse av platsen och som ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla LTA-stationen.

Vid fel på LTA-stationen, förutom elförsörjning, skall fastighetsägaren omgående larma huvudmannen.

Huvudmannen ska ha utfört en godkänd protokollförd besiktning av LTA-installationen innan den får kopplas in på den allmänna VA-anläggningen.

Information till fastighetsägare om Täby kommuns allmänna vatten- och avloppstjänster

Inledning

Denna information ger förklaringar och kommentarer till de bestämmelser som finns i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), i det följande kallad vattentjänstlagen, och Allmänna Bestämmelser för användning av VA-anläggning (ABVA) i Täby kommun. Samtliga fastighetsägare som är anslutna till den allmänna VA-anläggning i Täby kommun är skyldiga att följa de bestämmelser som finns i kommunens ABVA. För att kunna tillgodogöra sig innehållet i denna information är det nödvändigt att ha tillgång till ABVA.

Vattentjänstlagen reglerar förhållandet mellan huvudmannen för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen och ägare av fastighet inom verksamhetsområdet för vatten och avlopp.

VA-ordlista och definitioner

Vattenförsörjning

Tillhandahållande av vatten som är lämpligt för normal hushållsanvändning.

Dricksvatten

Rent vatten som vi kan dricka direkt ur kranen, lag mat med och dylikt.

Avloppsvatten

Avloppsvatten är ett gemensamt namn och samlingsbegrepp på dagvatten, dränvatten, spillvatten och kylvatten.

Dagvatten

Tillfälligt avrinnande vatten, t ex regnvatten och smältvatten, från tak och vägar, samt framträngande grundvatten.

Dränvatten

Vatten som avleds genom dränering.

Spillvatten

I regel förorenat vatten från hushåll, serviceanläggning, industri m.m.

Med spillvatten likställs allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer skall avledas till spillvattenledning.

Kylvatten

Vatten som används för kylning.

Vattentjänster

Vattenförsörjning och avlopp (VA).

Vatten- och avloppsanläggning

En va-anläggning som har till ändamål att tillgodose behovet av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse.

Allmän vatten och avloppsanläggning

En VA-anläggning över vilket en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande, och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldighet enligt lag om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412).

Enskild vatten och avloppsanläggning

En VA-anläggning eller annan anordning för vattenförsörjning eller avlopp som inte är eller ingår i en allmän VA-anläggning.

Verksamhetsområde

Kommunens allmänna vatten- och avloppstjänster bedrivs inom ett fastställt geografiskt område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller skall ordnas genom en allmän VA-anläggning. Uppgift om verksamhetsområdet finns hos huvudmannen för den allmänna VA-anläggningen.

Lag om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412), ABVA och va-taxa gäller endast inom verksamhetsområdet.

Huvudman

Den som äger en allmän va-anläggning.

Fastighetsägare

Enligt vattentjänstlagen jämställs med fastighetsägare bland andra arrendator och tomträttsshavare. Rätten att använda en allmän VA-anläggning är knutet till fastigheten och inte till fastighetsägaren och består så länge fastigheten består. Detta innebär att det inte går att säga upp ett "VA-abonnemang" och därmed undgå avgiftsskyldighet.

Huvudman kan träffa avtal med annan än fastighetsägare om rätt att få använda VA-anläggningen. Konsekvensen av detta blir att det som enligt vattentjänstlagen gäller för fastighetsägaren istället gäller för användaren. Detta innebär att huvudmannen därefter endast kan kräva betalning av den som han har träffat avtal med.

Käppalaförbundet

Käppalaförbundet är ett kommunalförbund som har ett gemensamt avloppsreningsverk i Käppala på Lidingö.

Förbindelsepunkt

Gränsen mellan en allmän VA-anläggning och en VA-installation. Förbindelsepunkten läge är viktig eftersom den utgör gräns för vem som ansvarar för VA-anläggningen.

VA-installation

Ledningar och därmed förbundna anordningar som inte ingår i en allmän VA-anläggning men som har ordnats för en eller flera fastigheters vattenförsörjning eller avlopp och är kopplade eller avsedda att kopplas till en allmän VA-anläggning.

LTA = Lätt Tryckavloppssystem

När fastigheten inte kan anslutas till ett självfallssystem kan allmänna VA-anläggningen för spillvattenavlopp utformas som ett s.k. Lätt Tryck Avlopps system (LTA-system). Det innebär att en LTA-pumpenhet placeras inne på fastigheten. LTA-station består av pump, tank, automatik, nivågivare, larmindikator och vid fastighetsgräns en backventil.

Uppdämningsnivå

Uppdämningsnivån är en av huvudmannen för avloppsanläggningen angiven nivå under vilken fri inloppsöppning med självfallsanslutning inte får anordnas utan dispens.

Vad ingår i den allmänna VA-anläggningen

I den allmänna VA-anläggningen ingår vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, reservoarer och pumpstationer samt andra anordningar, som krävs för att VA-anläggningen ska fungera på avsett sätt. I den allmänna VA-anläggningen ingår också servisledningar fram till förbindelsepunkter som huvudmannen har bestämt för varje fastighet. Servisventil för vatten, ventil för LTA, LTA-station som installerats efter 2007-01-01 om inget annat har överenskommit, rensbrunn vid förbindelsepunkt samt vattenmätare ingår även de i den allmänna anläggningen.

Vad ingår i fastighetsägarens VA-installation

Med en fastighets VA-installation menas de ledningar, som för fastigheten dragits från förbindelsepunkterna. I installationen ingår även anordningar, t.ex. tappventiler och tvättställ, som anslutits till en sådan ledning.

Servisledning

Med servisledning menas den ledning som förbinder en byggnad eller en fastighet med en allmän VA-anläggnings ledningsnät. Serviceledningen delas av förbindelsepunkten i den allmänna anläggningens del respektive i fastighetens del.

Juridisk ansvarsfördelning

Den juridiska ansvarsgränsen mellan huvudmannens allmänna anläggning och fastighetens VA-installation går i förbindelsepunkten. Med förbindelsepunkt menas den punkt där inkoppling av fastighetens ledningar till den allmänna anläggningen ska ske eller har skett.

Kostnadsfördelning

Huvudmannen svarar normalt för alla arbeten och kostnader för den allmänna anläggningen. Fastighetsägaren svarar normalt för alla arbeten och kostnader för VA-installationen. Anordning som behövs endast för en eller några få fastigheter, t.ex. anordning för tryckstegring av vatten, bekostas av vederbörande fastighetsägare om inte huvudmannen bestämt annat. För fastigheter som är så lågt belägna att anordning för pumpning av avloppsvatten erfordras till ett konventionellt självfallssystem, bekostas detta av vederbörande fastighetsägare om inte huvudmannen bestämt annat.

Anläggningsavgift

Engångsavgift för täckande av en kostnad för att ordna en allmän VA-anläggning. Engångsavgift som fastighetsägare betalar för rätten att ansluta sig till den allmänna VA-anläggningen.

Brukningsavgift

Periodisk avgift för täckande av drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra kostnader för en allmän VA-anläggning som inte täcks av en anläggningsavgift. Brukningsavgiften har en fast och en rörlig del som till stor del beror på vattenförbrukningen.

Förbindelsepunkters lägen

Enligt vattentjänstlagen är det huvudmannen som bestämmer förbindelsepunkter där fastighetens ledningar ska kopplas till VA-anläggningen. För varje typ av ledning som skall kopplas till den allmänna anläggningen, t.ex. för vatten, spillvatten och dagvatten, upprättas en egen förbindelsepunkt. Dessa ligger vanligtvis nära varandra och vanligen i fastighetens omedelbara närhet, ca 0,5 m utanför fastighetsgräns, men huvudmannen kan också ha bestämt och meddelat annat läge. I normalfallet bestäms läget i samråd mellan huvudmannen och fastighetsägaren. I de fall fastighetsägaren inte inom den tid huvudmannen bestämt anmäler sina eventuella önskemål till huvudmannen måste fastighetsägaren att acceptera det läge som huvudmannen fastställt.

När uppgift om förbindelsepunkters lägen lämnas för fastighet som ännu inte inkopplats, anges normalt för samtliga servisledningar dimension och planläge samt för avloppsserviser även nivå samt uppdämningsnivå.

Ifråga om dagvatten från fastighet kan det ibland förekomma att sådant vatten får avledas till den allmänna avloppsanläggningen utan att fastigheten försetts med en särskild servisledning för detta ändamål. Förbindelsepunkt kan sålunda inte upprättas och meddelas fastighetsägaren i detta fall. Huvudmannen måste emellertid ha vidtagit särskilda åtgärder för sådan avledning och skriftligen ha underrättat fastighetsägaren om detta.

Anslutning till den allmänna VA-anläggningen

Anmälan om anslutning

Om en fastighetsägare vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen ska han göra anmälan om detta hos huvudmannen. Anmälan ska göras på blankett som huvudmannen tillhandahåller. Har fastighetsägaren rätt att använda anläggningen, drar huvudmannen fram ledningar till förbindelsepunkterna för vatten och avlopp. Huvudmannen bestämmer efter samråd med fastighetsägaren ledningarnas antal, dimensioner, samt förbindelsepunktens nivå, planläge, uppdämningsnivå och utförande.

Inkoppling av två eller flera fastigheters VA-installationer till den allmänna anläggningen i en gemensam förbindelsepunkt för fastigheterna kan beviljas om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl för en sådan lösning. En förutsättning för att en gemensam förbindelsepunkt ska beviljas är att fastigheterna bildat en gemensamhetsanläggning.

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen i vissa fall rätt till anstånd med att utföra arbetet för att samordningen med andra arbeten inte ska försvåras och för att denne ska kunna följa sin utbyggnadsplan.

Huvudmannen medger inkoppling av fastighetens VA-installation till den allmänna anläggningen när anläggningsavgiften är betald eller om avgiften ska delbetalas, när godtagbar säkerhet ställts. Huvudmannen är dock enligt vattentjänstlagen inte skyldig att låta en fastighet kopplas eller vara kopplad till den allmänna anläggningen om fastighetens installation har väsentliga brister.

Huvudmannen har rätt till det tillträde till en fastighet som behövs för att huvudmannen skall kunna undersöka en VA-installation och dess användning innan VA-installationen kopplas till den allmänna anläggningen eller annars när det behövs för att huvudmannen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Huvudmannen har rätt att utföra en besiktning av VA-installationen (inklusive LTA-

installationen) och har ensam befogenhet att manövrera ventiler och släppa på vatten till fastigheten.

Ny förbindelsepunkt

Om fastighetsägaren vill ha en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga och huvudmannen efter skriftlig ansökan går med på detta, så ska fastighetsägaren bekosta den nya servisledningens allmänna del samt bortkopplingen av den tidigare servisledningens allmänna del.

Vill huvudmannen upprätta en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga, så ska huvudmannen ersätta fastighetsägaren för alla de kostnader som uppstår med den nya servisledningen och inkoppling av denna.

Ett skäligt avdrag med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick bör göras i båda fallen.

Avgiftsskyldighet

Avgiftsskyldighet för fastighetsägaren inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt och informerat fastighetsägaren om detta. Därutöver krävs att fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för VA eller att avtal träffats för fastigheter utanför verksamhetsområdet.

Ibland kan bortledning av dagvatten från en fastighet till den allmänna anläggningen ske utan att förbindelsepunkt upprättats. Har förbindelsepunkt för dagvatten från fastighet inte upprättats, men fastigheten/området anses i behov av bortledning av dagvatten och dränvatten, inträder avgiftsskyldighet för detta ändamål när huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

Dricksvattnets kvalitet, tryck och mängd

Huvudmannen har bara skyldighet att leverera vatten för hushållsändamål till anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet. Vattnet ska vara av dricksvattenkvalitet enligt livsmedelsverkets föreskrifter. Huvudmannen garanterar inte att visst vattentryck alltid upprätthålls eller att viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Skydd mot förorening av dricksvatten skall utföras av fastighetsägaren med återströmningsskydd enligt den vid varje tidpunkt gällande Svensk Standard fn Svensk Standard SS-EN 1717:2000.

Fastighetsägaren skall fortlöpande se till att ventiler mm fungerar. Vid underlåtenhet riskerar fastighetsägaren att bli debiterad för omätt vatten.

Fastighetsägarens egen vatteninstallation skall täthetsprovas med godkänt resultat för att få vara och bli ansluten till det allmänna vattennätet.

Fastigheten får ej ha annat vatten (egen brunn mm) ihopkopplat med den allmänna dricksvattenanläggningen.

Begränsning av vattenleverans

Huvudmannen har rätt att begränsa eller stänga av vattenleveranserna för att förebygga skada samt vid reparationer, tillsyn och liknande omständigheter. Vid planlagt leveransavbrott informere-

rar huvudmannen fastighetsägarna om detta på lämpligt sätt, t.ex. genom skriftligt meddelande. Vid en mer omfattande akut avstängning kan information ges t.ex. genom lokalradion eller via huvudmannens hemsida.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att minska sin vattenförbrukning efter de anvisningar som huvudmannen lämnar.

Dricksvatten för andra ändamål

Vatten används även för andra ändamål än hushåll, t.ex. i industrier och ibland också som energikälla. Industrier eller andra verksamheter med stor vattenförbrukning, särskilda kvalitetskrav eller som kräver stora flöden kan inte utan vidare påräkna att huvudmannen kan klara sådana behov om inte detta särskilt avtalats.

Vattenmätare

Vattenförbrukningen hos fastighetsägare fastställs genom mätning, om inte huvudmannen bestämmer annat. Innan särskilt medgivande lämnats av huvudmannen eller innan vattenmätare – permanent eller s.k. byggvattenmätare – har satts upp får vatten ej uttagas från vattenledningsnätet. Huvudmannen tillhandahåller och installerar vattenmätaren och är dess ägare. Fastighetsägaren är enligt vattentjänstlagen skyldig att upplåta plats för mätaren samt lämna huvudmannen tillträde till fastigheten när denne vill kontrollera, ta ned eller sätta upp vattenmätaren.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren. För dessa åtgärder liksom för avläsning ska fastighetsägaren lämna huvudmannen fritt och obehindrat tillträde till mätaren. Har avsättning för mätare utförts innan placeringen godkänts av huvudmannen, är fastighetsägaren, om huvudmannen så kräver, skyldig att svara för och bekosta flyttningen av avsättningen så att mätarens plats kan godkännas av huvudmannen.

Om det misstänks att mätaren visar fel, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen tycker det är nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Undersökningen ska bekostas av fastighetsägaren, om han begärt undersökningen och mätaren godkänns. I annat fall bekostar huvudmannen undersökningen.

Vid undersökning av mätaren bestäms felvisningen i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära rättslig prövning av frågan hos Statens va-nämnd.

Fastighetsägare ska vårda vattenmätaren väl och skydda den mot frost och åverkan samt mot återströmning av varmvatten och annan skadlig värmepåverkan. Om så inte sker och mätaren skadas, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen kostnaden för att åtgärda eller byta mätaren.

Fastighetsägare som önskar att vattenmätaren tillfälligt tas ned på grund av frostrisk eller annan orsak ska anmäla detta till huvudmannen, som mot ersättning tar ned och åter sätter upp mätaren.

Ändring av vattenmätarplatsen ska utföras i samråd med och efter skriftligt medgivande av huvudmannen.

Användning av den allmänna avloppsanläggningen

Avloppsvatten

Huvudmannen är skyldig att ta emot avloppsvatten från anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet om inte behovet kan tillgodoses bättre på annat sätt. Verksamhetsområdet kan avse enbart spillvatten, enbart dagvatten eller såväl spillvatten som dagvatten.

Med spillvatten menas förorenat vatten från hushåll, industriell tillverkningsprocess, arbetsplats, serviceanläggning m.m.

Med dagvatten menas tillfälligt, avrinnande vatten på ytan, mark eller konstruktion t.ex. regnvatten, smältvatten eller framträngande grundvatten.

Avloppsvattnets beskaffenhet

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars innehåll och mängd i ej oväsentlig mån avviker från hushållspillvattens. För att få släppa ut sådant spillvatten i det allmänna ledningsnätet förutsätts att avtal upprättas. Huvudmannen är inte heller skyldig att ta emot avloppsvatten om behovet av avledning kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Fastighetsägare är skyldig att till huvudmannen utan dröjsmål anmäla verksamhet som kan inverka på avloppsvattnets sammansättning.

Avloppsvatten innehållande kax från bergvärmeborrning får inte tillföras den allmänna avloppsanläggningen. Dränerings- och dagvattenbrunnar skall kontinuerligt tömmas från sand mm.

Fastighet som används till annat än bostad

Med hänsyn till kraven på åtgärder för att hindra vattenförorening är det i många fall nödvändigt för huvudmannen att ha en noggrannare kontroll över vad som avleds till den allmänna avloppsanläggningen än vad som gäller för bostadsfastigheter. Fastighetsägaren har därför enligt ABVA ålagts att lämna uppgift om arten och omfattningen av sådan verksamhet inom fastigheten, som kan inverka på avloppsvattnets innehåll. Provtagningar och analyser, som huvudmannen finner nödvändiga för kontroll av sådant avloppsvatten, bekostas av fastighetsägaren eller genom denne av företag, rörelse eller verksamhet som avleder avloppsvattnet. Kostnaden för sådan kontroll kan också ingå i särskild industriavloppstaxa.

I punkt 14 i ABVA har införts en bestämmelse, som gör det möjligt för huvudmannen att föreskriva att fastighetsägaren själv, enligt huvudmannens anvisningar och på det sätt och i den omfattning huvudmannen bestämmer, ska föra journal över verksamheten och själv utöva kontroll av avloppsvattnets innehåll.

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot vatten som utnyttjats för värmeutvinning, eftersom sådant vatten enligt vattentjänstlagen inte är att anse som avloppsvatten.

Industrier måste samråda med huvudmannen

Fastighetsägare som använder eller avser att använda den allmänna avloppsanläggningen och som avser att ansöka om prövning av avloppsutsläpp enligt miljölagstiftningen ska samråda med huvudmannen.

Dag- och dränvatten

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot dag- och dränvatten från fastighet, i de fall avledning av

sådant vatten kan tillgodoses bättre på annat sätt. I vissa fall kan avledning till LOD-anläggning (LOD = lokalt omhändertagande av dagvatten) på den enskilda fastigheten innebära sådan fördel. LOD kan t.ex. innebära att dag- och eller dränvatten avleds till ett s.k. perkolationsmagasin (stenkista) på den egna tomten eller att vattnet sugs upp av omgivande gräsytor. Med dag- och dränvatten likställs allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer inte ska avledas till spillvattenförande ledning. Vid behov kan fastighetsägaren rådgöra med huvudmannen.

I ABVA regleras att, om dag- och dränvatten avleds från fastighet till spillvattenförande ledning, får avledningen inte fortsätta sedan särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten upprättats och fastighetsägaren underrättats om detta. Huvudmannen kan alternativt ha vidtagit åtgärder för avledning utan att förbindelsepunkt har upprättats och meddelat fastighetsägaren detta.

Huvudmannen bestämmer inom vilken tid tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet, eller anstånd, kan medges av huvudmannen om särskilda skäl föreligger. Ändrar fastighetsägaren installationen så att dag- och dränvattnet avleds till den allmänna dagvattenledningen eller till LOD-anläggning kan huvudmannen i vissa fall bevilja bidrag till kostnaderna för ändringen om fastighetsägaren har ett tidigare skriftligt godkännande att tillföra dagvatten till den allmänna avloppsledningen. En förutsättning för att ett sådant bidrag skall beviljas är att kostnaderna för ändringen avsevärt överstiger genomsnittskostnaden inom området.

Fastigheter anslutna till kommunens dagvattensystem med hårdgjord yta > 1000 m² skall förses med flödesfördröjning till minst 50 % av flödet vid varje tillfälle.

På fastighet med planteringsytor för mer än 20 fordon, skall erforderlig oljeavskiljare anordnas.

Inkoppling av dränvatten till den allmänna avloppsanläggningen

Vid nybyggnad måste bestämmelserna i Boverkets byggregler följas. Innebörden av dessa bestämmelser är att dränvatten från byggnad inte får avledas till avloppsledning, i vilken uppdamning kan förekomma. Uppdamning innebär att en ledning går full och att den fria vattenytan kan stiga i anslutande ledningar. Ställs från huvudmannen kravet att dränvatten ska avledas till dagvattenledning, innebär detta i många fall att dränvatten från byggnader, i första hand sådana med källare, inte kan avledas med självfall. Detta beror på att dagvattenledningar är dimensionerade så att uppdamning i ledningarna förekommer vid häftigare regn. Den praktiska konsekvensen blir därför att vissa byggnader inte kan förses med källare eller att dränvattnet måste pumpas eller avledas till LOD-anläggning.

Avgifter

Fastighetsägares avgiftsskyldighet till huvudmannen regleras i taxan för allmänna vattentjänster. VA-taxan innehåller uppgifter om anläggningsavgifter, d.v.s. uppgifter om vad nyanslutningar kostar, brukningsavgifter samt uppgifter om avgifter för vanligen förekommande tjänster som huvudmannen tillhandahåller på fastighetsägarens begäran, t.ex. servisavstängning. Fastighetsägare är betalningsskyldig för allt vatten som tillförs VA-installationen.

Huvudmannen kan träffa avtal med ägare till fastighet och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens VA-taxa.

Övrigt

Enligt vattentjänstlagen ska en allmän VA-anläggning användas så att det inte uppkommer olägenhet för huvudmannen eller annan. Det får inte uppstå svårigheter för huvudmannen att uppfylla kraven från miljö- och hälsoskyddssynpunkt eller att i övrigt uppfylla sina åligganden enligt lag eller annan författning eller enligt avtal. Fastighetsägare ansvarar för att VA-installationen, även sådan som inte kräver bygglov, anordnas och utförs så att den fyller kraven enligt Boverkets byggregler samt PBL (Plan och bygglagen).

Bensin-, olje- och fettavskiljare samt sandfång i dagvattenbrunnar o.d. ska tillses regelbundet och tömmas så ofta, att de alltid fyller avsedd funktion.

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen rätt att undersöka VA-installationen och dess användning. Påträffas allvarliga brister är fastighetsägaren enligt vattentjänstlagen skyldig att rätta till dessa så att det inte uppkommer olägenheter för huvudmannen eller någon annan. Om så inte sker är huvudmannen inte skyldig att låta fastigheten vara kopplad till den allmänna anläggningen.

Om en fastighets VA-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som i övrigt råder i en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde, får huvudmannen träffa avtal med fastighetsägaren om särskilda villkor för att använda VA-anläggningen.

Anmäl ändringar

Fastighetsägare ska på begäran lämna huvudmannen underlag för avgiftsberäkning. Dessutom ska fastighetsägare självant utan dröjsmål anmäla sådan ändring av VA-installationen eller annat förhållande, som enligt taxan kan ha betydelse för avgiftsberäkningen.

Ändring av mätarplats skall utföras enligt huvudmannens anvisningar.

Anmäl ägarbyte

Fastighetsägare ska utan dröjsmål underrätta huvudmannen när fastigheten övergår till ny ägare samt uppge den nye ägarens namn, adress och tillträdesdag.

Mätarställning på tillträdesdag skall vidimeras av tidigare ägare.

Vattenavstängning

Har fastighetsägare försummat att betala VA-avgift eller i övrigt försummat sina skyldigheter enligt vattentjänstlagen och är försummelsen väsentlig, har huvudmannen rätt att stänga av vattentillförseln till fastigheten. Avstängning kan ske om rättelse inte kunnat åstadkommas genom skriftlig uppmaning och avstängningen inte medför olägenhet för människors hälsa.

Fastighetsägaren ska till huvudmannen betala avgift enligt taxa för såväl avstängning som återinkoppling.

Risk för källaröversvämning

I hus med källare, särskilt där källaren har golvbrunn eller annan avloppsenhet, finns alltid risk för källaröversvämning. Vid häftiga regn eller snösmältning kan den allmänna ledningen överbelastas och vatten kan baklänges tränga in i avloppsserviser och upp genom golvbrunnar och förorsaka skador. Vid sidan av översvämningar förorsakade av häftiga regn är stopp i servisledning den vanligaste skadeorsaken.

Fastighetsägare bör i eget, och i förekommande fall hyresgästers, intresse i största möjliga utsträckning förebygga skador inom fastigheten till följd av uppdämning i ledningsnätet. Följande

åtgärder kan förslagsvis vidtas:

- Placera inte föremål i källaren som är värdefulla och känsliga för fukt
- Kontrollera att avstängbara golvbrunnar är stängda och att automatiska bakvattenventiler fungerar
- De golvbrunnar i källaren som inte är avstängbara förses med tätande anordningar eller ersätts med avstängbara brunnar
- Rörinstallatör kontaktas om misstanke finns att avloppets avstängningsanordningar inte fungerar
- Kontroll av att regn- och smältvatten leds från byggnaden
- Nedfarter till garage och andra utrymmen invallas
- Kontroll av att intern avloppspump fungerar
- Fastigheten ansluts till alarmeringscentral med larmtjänst

LTA-system

En allmän avloppsanläggning utförs normalt så att fastigheterna kan ansluta sina servisledningar och nyttja anläggningen utan att det krävs särskilda anordningar för fastigheten. Detta är dock inte alltid möjligt. Topografiska förhållanden kan exempelvis göra det omöjligt att avleda spillvatten med självfall till den allmänna anläggningen. Då krävs att pumpar installeras för att anläggningen skall kunna nyttjas på avsett vis.

Ett LTA-system (Lätt Tryck Avlopp) består av LTA-stationer, ofta en per fastighet, som i de flesta fall placeras inne på fastigheten i anslutning till den bebyggelse som ska betjänas av systemet.

Enligt vattentjänstlagen äger, bekostar och tillhandahåller huvudmannen LTA-stationen, trots att den placeras inne på fastigheten. LTA-stationens plats bestäms av huvudmannen i samråd med fastighetsägaren. Fastighetsägaren bekostar erforderliga anordningar (schaktning och anläggning av LTA station) för att sammankoppla LTA-stationen med installationen i övrigt.

Fastighetsägaren ansvarar för och bekostar elförsörjning för drift av LTA-stationen och uppvärmning av servisledning fram till förbindelsepunkten.

- a) Inkoppling av el samt montering av armaturer skall utföras enligt särskild monteringsanvisning. Fastighetsägaren bekostar själv inköp, installation, drift och underhåll av den larmanordning som fastighetsägaren själv vill önska sig.
- b) LTA-stationen är förberedd för larmindikator. För att minska risken för översvämning på fastigheten rekommenderas att sådan monteras och den bör då sitta på väl synlig eller hörbar plats.
- c) Bräddavlopp från LTA-stationen får inte anordnas.
- d) Om fastighetsägarens del av tryckavloppsledningen är igensatt eller är frusen, skall fastighetsägaren svara för reparationskostnaden.
- e) LTA-enheten ska vara väl förankrad i mark.